

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna šte. 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani : cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

V. LETO

Murska Sobota, 13. decembra 1936.

ŠTEV. 50

Brezposelnost.

Že dolgo let nas tlači to zlo, ki je znak, da je naše celokupno gospodarstvo bolno. In odkar obstoja to vprašanje se tudi država bojuje z vsemi razpoložljivimi sredstvi proti temu, zavedajoč se, da je le zdrava gospodarska podlaga poročstvo za lepše dneve vsemu narodu. Na žalost pa moramo ugotoviti, da so bila vsa do sedanja sredstva skoraj brezuspešna in kljub temu, da se položaj nezaposlenih v nekaterih mesecih izboljšuje, se zopet povračamo v ono stanje, ki povzroča resne skrbi. To je pa zopet dokaz, da se borba proti brezposelnosti ni pravilno vodila, tako da je v nekaterih slučajih več škodovala kakor koristila. Ker nam baš zima to vprašanje postavlja v ospredje, ko tudi pri nas v Prekmurju hrepenijo stoteri in stoteri po zaslužku in delu, zato je prav, da poiščemo vzroke temu zlu, ki se je kakor mora vlegla na družine naših delavskih trpinov.

Vzrokov je več. Eden izmed prvih pa je, da ni nikakega ravnotežja med produkcijami dobrin. Vsega se preveč izdeluje in prideluje. Če pogledamo v države kjer prevladuje industrija vidimo, da so tovarne vrgle toliko blaga na trg, da ne najde več kupcev. V državah kjer pa prevladujejo kmetje, pa je nakopičenih toliko poljskih pridelkov, da bi te za domače potrebe zadostovale nekaj let. Prebivalstvo, ki je radi splošne gospodarske krize obubožalo, kupuje le to, kar mu je najbolj potrebno in se je odpo vedalo vsem nekdanjim priboljškom. Če pogledamo po svetu, vidimo bedo milijonov in milijonov ljudi, ki se iz dneva v dan borijo za skromen kosček kruha, ki so brez stanovanja, brez potrebne obleke, brez zadostne hrane. In skoro v vseh državah sveta je nastalo stanje, ki bije vsem krščanskim načelom v obraz: na eni strani imamo polna skladišča žita, moke, obleke, čevljev itd., na drugi strani pa ljudje zmrzujejo v ponošenih capah in hirajo od lakote.

Ker so se v skladiščih nakopičile dobrine za nekaj let naprej zato so producenti začeli omeje vati proizvodnjo. To so pa tovar-

narji izvajali na ta način, da so začeli odpuščevati delavce in še oni delavci, ki so ostali so delali po nekaj ur na dan manj. S tem je bil seveda najbolj prizadet delavski življenj. Odpuščeni delavci so ostali brez dela na cesti a oni ki so imeli še zaposlitev, so vsled skrajšanega delovnega časa, še bolj obubožali. To je bil prvi udarec. Naslednji pa je sledil ko so začeli tovarnari nameščevati v svoje obrate najmodernejše stroje, ki so nadomestovali stotero pridnih delavskih rok. Mehanizacija dela, kakor to imenujemo, je poslala nove trume delavcev na cesto žalostni usodi nasproti. Kader brezposelnih se je pomnožil, pomnožila se je množica najbolj a obubožanih kupcev, predvsem poljedelskih proizvodov, ki jim je čas naprtil lakoto in pomanjkanje na sključena pleča.

In zakon življenja je že takšen, da eno zlo rodi drugo. Dočim so bili brezposelni prva leta prepuščeni svoji usodi, so danes oblastva primorane, da skrbijo za te trpine, saj bi bilo nepravilno, da bi se te siromake, katerih je na tisoče, pustili, da bi na cesti umirali žalostne usode, ki jo niso zaslužili. Oblastva in korporacije danes skrbijo za te ljudi. Četudi so te podpore skromne, pa se vendar naberejo velike vsote, ki bremenijo državne izdatke. Te pa padajo zopet nazaj na davkoplačevalce v obliki davščin, doklad, prispevkov i. t. d. Tako se je postavil ves narod v boj proti brezposelnosti in kljub vsem žrtvam je naš napredek komaj viden.

Iz tega je razvidno, da je rešitev tega vprašanja odvisna predvsem v tem, kako bi se izdelki in pridelki ter nakup teh postavilo v ravovesje. To so mislili rešiti že na sledeči način: Producenti so znižali cene svojih izdelkov. Uspeh gotovo ne bi

izostal, če bi ostali prijemki prebivalstva isti. Ker pa producenti niso znižali svojega blaga v škodo svojega dobička, temveč v škodo delavskih in nameščenskih plač, so iz razumljivega vzroka, kljub nižjim cenam blagu, ti manje kupili. Zmanjšana kupna moč je bil vzrok, da so ostala skladišča še v naprej prenatrpana raznega blaga.

In kje bi bila rešitev? Nekateri države so hotele to vprašanje rešiti z širokopoteznim preustrojem celokupnega gospodarstva, z uvedbo smotrenega gospodarjenja pod strogo kontrolo. Druge so se zopet vrgle na povečanje svojih obrambnih sil ter s tem nudili brezposelnim zaslužek in kruh. Tako Nemčija potroši sedaj milijardne vsote za oborožitev in to je poživilo gospodarstvo. Kar pa je še ostalo brezposelnih, pa jih je uvrstila v svojo obrambno organizacijo. Na isti poti je Italija pa tudi druge države. To je ena rešitev, ki pa je brezdvomno le začasna značaja.

Edini lek proti brezposelnosti bi bil pri nas izvršitev javnih del, ki jih pri nas ne bi primanjkovalo in ki bi vsa bodoča desetletja zaposlilo tisočere in tisočere. Manjkajo nam železniške zveze, radi nereguliranih potokov nam voda odnaša najrodovitnejšo prst, primanjkuje nam šolskih poslopij, bolnic in današnjim razmeram odgovarjajočih cest. Elektrifikacija naše vasi je šele v povojnih i. t. d. Mnogo, mnogo bi bilo dela. To bi se vse moralo izvršiti po določenem načrtu, ki bi bil izdelan za nekaj let naprej. In ko bomo stopili v to dobo, nam bo pogled v bodočnost jasn v zavesti, da bo z postopnim odpravljenjem brezposelnosti narastla kupna moč delavcev in kmetov, čigar blagostanje je edini pogoj za celokupno naše narodno gospodarstvo.

POLITIKA

Organizacija hrvatskih delavcev v Zedinjenih državah, Južni Ameriki in Belgiji je poslala dalmatinski občini Trilje pismo, v katerem sporočajo, da mislijo postaviti v tej občini spomenik pokojnemu hrvatskemu voditelju Stjepanu Radiću. To bo prvi spomenik pokojnemu Radiću v Dalmaciji.

Proti volitvam v Zetski banovini, ki so se pred kratkem vršile, je bila vložena vrsta pritožb. Upravno sodišče je že pričelo razpravljati o vloženi pritožbi ter je do sedaj razveljavilo volitve v dveh občinah, dočim je v šestih slučajih pritožbe zavrnilo.

V okviru „Gospodarske sheme“ je bil v Zagrebu osnovan poseben

Zavod za proučevanje kmečkega in narodnega gospodarstva. Zavod bo proučeval kmečke gospodarske razmere, zlasti stanje trga za prodajo in nakup kmečkih proizvodov. Osnovani so tudi posebni pododbori, ki bodo proučevali posamezna vprašanja, kakor produkcijo obilnih proizvodov, živinorejo, komasacijo, elektrifikacijo i. t. d.

Minister za socialno politiko Dragiša Cvetković je na volilni konferenci v Gornjem Milanovcu govoril tudi o hrvatskem vprašanju. Med drugim je naglasil, da postajajo odnosi s Hrvati od dne do dne boljši.

Po odredbi prometnega ministra se bo te dni sestal v Beogradu tarifni odbor, da bo povedal svoje mnenje o raznih perečih tarifnih vprašanjih, ki so za gospodarstvo velikega pomena.

Pri nedeljskih občinskih volitvah, ki so se vršile v 76 občinah Slovenije, so skoraj povsod zmagale liste JRZ.

Po vrnitvi odposlanstva našega parlamenta iz Bukarešte, kjer so se udeležili velikih proslav romunskega praznika Ujedinjenja, je predsednik narodne skupščine odredil, da se sešane parlament 11. t. m.

Glasilo Dr. Mačka „Seljački dom“ je objavilo daljši članek o političnem položaju in o vesteh glede sporazuma med Beogradom in Zagrebom. Posebno mnogo govore in pišejo o odnosih dr. Mačka s predstavniki beografske združene opozicije in s politiki iz krogov vlade. Nekateri listi pišejo, da je že sklenjen sporazum. K temu pristavlja glasilo sledeče: Važno je, da more priti do sporazuma samo med hrvatskim narodom na eni, ter srbskim in slovenskim narodom na drugi strani. Gre torej za sporazum med Srbi, Hrvati in Slovenci, ne pa za sporazum med posameznimi stranikami.

„S prihodom dr. Stojadinovića na oblast, je nastal preobrat v našem političnem življenju, nova politična smer in nov čas. Jasno se vidi razlika med onim časom, ki je bil prej in današnjim. Mi, ki smo zastopniki te druge politične smeri, ki mislimo, da se narod lahko samo v svobodi razvija in gospodarsko lahko napreduje samo v politični svobodi, mi se moramo združiti, da odstranimo ostankke, ki so v napotju temu svobodnemu življenju.“ Tako je na nekem shodu govoril ministar Cvetković.

Francoski trgovinski minister bo te dni obiskal Beograd. To bo prvi obisk po dveh letih, ki ga bo opravil

član francoske vlade v naši prestolnici. Ta obisk bo v zvezi z ugodno končanimi trgovinskimi pogajanjmi med obema državama, ki so se pričela pred dvema tedni.

Narodna skupščina bo ob priliki zasedanja obnovila odbor za razpravo trgovinskega zakona, ki bo nadaljeval svoje delo tam, kjer je v prejšnjem zasedanju bilo prekinjeno. Tokratno zasedanje parlamenta bo prav kratko. Ni še gotovo, ali se bo tudi sestal senat.

Italijanski časopisi so povodom našega praznika Ujedinjenja, pisali zelo laskavo o nas in se zavzemali za čim tesnejše sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo. Na proslavah, ki so jih organizirale jugoslovanske kolonije v nekaterih večjih italijanskih mestih, so bili poleg oficelnih predstavnikov Italije, navzoči tudi zastopniki fašističnih organizacij, kar se doslej še ni zgodilo. To je dokaz, da so odnosi med obema državama stopili v odločilni stadij ter je v doglednem času pričakovati sklenitev novega prijateljskega pakta, ki naj poglobi sodelovanje med Rimom in Beogradom.

List „Stampa“, ki izhaja v Italiji, prinaša daljše poročilo o naši državi v katerem naglašja, da se nahaja hrvaško vprašanje, po avdienci dr. Mačka pri knezu namestniku Pavlu, na potu končne rešitve.

Neki francoski general je v Bukarešti imel govor, v katerem je dejal, da bo francoska vojska v vsakem primeru branila romunske meje in da se bodo francoski vojaki branili ramo ob ramo z romunskimi. To je značilna izjava za današnji zapleteni položaj v Evropi.

Na konferenci sovjetov v Moskvi je bil odobren predlog nove ustave, ki je že stopila v veljavo. Baje bo imela ustava dalekosežen preokret v Sovjetski Rusiji.

Anglijo je do temeljev pretresla odločitev njenega mladega kralja, ki se namerava poročiti z gospo Simpsonovo, ki je že dvakrat ločena. Temu nasprotuje predvsem vlada, parlament,

plemstvo in cerkev. Kraljevo odločitev pa odobravajo srednji in nižji sloji. Tako sta trčila drug proti drugemu dva tabora. Izgleda pa, da se bo kralj uklonil in bo opustil misel na ženitev z g. Simpsonovo. Nekaj časa se je celo govorilo, da se namerava kralj odpovedati prestolu. Grozila je nevarna vladna kriza. Razumljivo je, da so se s to zadevo bavili vsi svetovni časopisi in je radi tega dogodka vsa druga politika stopila v ozadje.

V Cluju, v Romuniji so na posebno svečan način proslavili dan zedinjenja Erdeljske z Romunijo. Navzoči so bili tudi številni narodni zastopniki iz naše države in iz Češkoslovaške. Ob tej priliki je naš zastopnik Tomašević v svojem govoru poudaril, da predstavlja Mala antanta voljo treh narodov: romunskega, češkoslovaškega in jugoslovanskega, ki se bodo čvrsto držali drug drugega in se upirali vsem poskusom revizije in povzročanju krivice osvobojenim narodom. Mala antanta predstavlja čvrsto velesilo, s katero mora Evropa računati.

Francosko časopisje je posvetilo našemu državnemu prazniku številne članke, v katerih je bil poudarjen pomen našega narodnega in državnega edinstva ter velika vloga, ki jo je pozvana igrati Jugoslavija v evropski politiki.

Romunski kralj Karol bo v kratkem službeno obiskal poljsko prestolnico Varšavo.

Nemci so sprejeli zakon, ki določa smrtno kazen v primeru gospodarske sabotaže. Pod to dejanje spadajo vsa namerna ali nenamerna dejanja nemških državljanov, ki zgolj iz koristoljublja ali iz drugih nizkotnih nagibov kršijo zakonske določbe proti prenašanju premoženja v tujino.

Madrid je še vedno prizorišče krvavih bojov. Nacionalistom se še ni posrečilo, da bi ga zavzeli, komunisti pa se trdnovratno branijo in se bojujejo za vsako ped zemlje. Ker so pa začeli na drugih, predvsem severnih bojiščih, srditi napadi komunistov, so napadi na Madrid pojenjali.

Italijani so baje poslali španskim nacionalistom 2500 vojakov na pomoč. Poleg tega so jim še poslali 40 letal, ki se bodo borila na fronti pri Madridu.

Španski nacionalisti so ustavili neko angleško ladjo, na kateri je bilo 100 topov in velika količina vojnega gradiva za madridsko vlado.

V mestu Alicantu so španski komunisti postrelili 31 talcev. Njihovo usmrtilitev so s posebnimi letaki sporočili nacionalnim četam generala Franca za napovedjo, da bodo v bodoče za vsak letaški napad postrelili 10 talcev.

Pomagajte siromakom!

Minulo je poletje in bliža se zima, kateri zre vsakdo nasproti z neprijetnimi občutki. Mraz, glad in mokrota čaka naše občinske reveže in nedolžne šolske otroke, ki prezebajo in love najpotrebnejše za življenski obstoj.

Po krščanski zapovedi je dolžnost vsakega, ki količkaj more, da pomaga svojemu bližnjemu. Občini je nemogoče, da bi sama s svojimi sredstvi lokalizirala vse to gorje, zato se obrača na vse blage dobrotnike z najvljudnejšo prošnjo, da ji priskočijo vsak po svoji možnosti na pomoč.

Apeliramo na Vas „Odprite srce in roke!“

Pred božičnimi prazniki bodo občinski uslužbenci pobirali prostovoljne darove, kakor običajno od hiše do hiše in Vas prosimo, da jih ne pustite praznih rok.

Prepričani smo, da je v naši občini še mnogo dobrote in usmiljenja do svojega bližnjega.

Letos je še težje kakor je bilo prejšnja leta, ker zaslužka ni in število siromakov in brezposelnih je naraslo ter je revščina mnogo večja kakor je bila.

Zavedajte se, da s tem podprete bodočnost našega naroda in svoje domovine, ki mora biti v teh težkih časih močnejša kakor kdajkoli.

Občani! Uverjeni smo, da se bode vsi odzvali našemu klicu „Pomagajte siromakom!“

M. Sobota, dne 4. decembra 1936.

Predsednik občine:
HARTNER I. r.

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Miklavževanje.** Dan, v katerega so bile celo leto uprte oči naših malčkov v pričakovanju daril dobrotljivega svetnika, je za nami. Razni „Miklavži“ in „parkeljni“, so hodili od hiše do hiše in strašili mlado in staro. Pri Prosyvetnem društvu je bilo posebno lepo. Tam so vprizorili spevoigro „Miklavža čakamo“, pod vodstvom g. Tuša. Običajno miklavževanje združeno z tombolo, katero je vsako leto priredilo Kolo jugoslov. sester, pa je letos izostalo. Najbolj se je Miklavž zakasnil pri Sokoju, kjer se je šele v ponedeljek oglasil ter obdaril vse pridne telovadce in telovadkinje.

— **Sejm.** Kljub slabemu vremenu je bil zadnji sejm prav dobro obiskan. Kupci in prodajalci so se zgrnili od vseh strani, tako da je v dopoldanskih urah vladala prava gneča na Aleksandrovi cesti. Letos se je že prvič vršil sejm na novem trgu, kjer so se še pred kratkim bohotili mogočni hrasti in kostanji. Radi tega je bilo izstavljeno blago malo nepregledno, ko bo pa enkrat trg urejen, bo odpadel tudi ta nedostatek.

— **Osebna vest.** Tukajšnji veterinarski svetnik g. J. Samec je premeščen, po dolgoletnem službovanju v našem kraju, v daljno Korenico, ki je v Savski banovini.

— **Prireditve Olepševalnega in tujsko prometnega društva**, ki bo v soboto, dne 12. t. m. v Sokolskem domu, bo po vseh znakih sodeč ena največjih družabnih prireditvev v tekoči sezoni. Vabila so že razposlana. Če kdo pomotoma ni dobil vabila, je kljub temu dobrodošel, saj je namen prirediteljev, da zbere vse Sobočane ter bližnje in dalnje prijatelje na prijetni zabavi. Na prireditvi bo igral znameniti Rony-jazz iz Ljubljane. Vstopnina je za osebo 10 Din, za vsakega posameznega člana družine 5 Din. Začetek ob 20 uri. Dolžnost vsakega Sobočana je, da se prireditve udeleži

FR. KOVAČEVA:

Mati.

„Bog!“ napeto je prislunil Alfred svoji notranjosti. „Velika moč plava nad nami in ta nam kaže pot kod naj hodimo. Bog, si rekla mati, ali sem mogoče le to slišal pred tisočimi leti? Ali je to velika neznanka, skrivnost postanka in razpada, ali je mogoče beseda, ki skriva v sebi blaženost in mir, katerega iščem?“

Izčrpan in utrujen je zaprl Alfred oči. Počasi so polzele ure, priplazila se je noč. Poševen soj meseca je silil skozi okno in razsvetljeval bledi obraz umirajočega. Tiho se je dvignila gospa Margareta da zagrne zavese in da prižge motno nočno lučko. Nesrečni materi so dovolili, da je ostala pri sinu. Strežnica je dremala na bližnjem stolu. Pa je odprl Alfred oči.

„Mati“, je rekel z jasnim a slabotnim glasom, „ne zagrni okna, hočem da vidim mesec, saj mi hladi bolečine. Ne prižigaj luči mati, pri meni ostani, tvojo roko mi daj, tvoje zveste uboge roke, ki so za nas skrbele. V

tvoje žalostno lice bi hotel gledati. In očetu reči naj mi odpusti... glej tja... ob vratih stoji smrt... mati...“

Gospa Margareta je prestrašeno kriknila in objela svojega sina. Prihitela je strežnica. Ko je svinčeno telo zopet spustila na ležišče, je bila na licih nesrečnega sina sama blaženost... Smehljaj se je...

Gospa Margareta je posinela od bolesti. Zrušila se je na kolena. Potrta in ugonobljena. Na kolenih je drsela k mrtvemu sinu.

„Alfred“ je vedno z nova trpela. „Alfred“. In je nagnila glavo na rob postelje, se stisnila v gube in šepetala duha odsotno tiho molitev.

Razkošna svetloba žarnic je plavala nad nemirno temno množico. Do zadnjega kotička je bila razprodana koncertna dvorana. Ženske v bogatih oblekah so se zadržno nagibale k svojim spremljevalcem. Pisani kamni so se lesketali na njihovih vratovih in zapestjih. Radovedna napetost je oklepala množico in se pogrezala na

obširni prostor, poln mamečih vonjev. Na odru je stal velik klavir iz črne ebenovine. Koncertna pevka Ana Marija Blezer je stopala prvič pred publiko in lepi, slavni pevec Bela Hoyer bo lastno ročno spremljal svojo učenko na klavirju. In bilo je mnogo šepetanja in namigovanja, uganjanja in kritiziranja, smehljanja in šale. V eni izmed zadnjih vrst, je v senci velikega stebra sedel Rihard Berger. Pa je videl samo bleščeče mase in madeže in režeče obraze, ki so se kopali v žarki luči. Zakaj je sploh tukaj? Zakaj je uslišal prošnje težko prizadete in prezgodaj osivele žene? Zakaj je prišel? Da vidi majhno deklico iz hišice učitelja, ki hoče postati slavna pevka in ki bo v nekaj minutah prestala svoj ognjeni krst? In se je nehote začudil, da ga to bol ne pretrese. Na njegovih ustnicah je ležal brez izrazen nasmešek.

V hipu se je poglobel hrup. Tišina je zavladala v dvorani. Dvignil je steklo k očem. V otipajoči bližini mu je stala dobro znana vitka postavica, v preprosti beli obleki. Edini okras

so ji bili valujoči svetli lasje.

Prva pesem. Ana Marija je pela. Ni jo slišal. Pred očmi so mu zaplesali krvavo rdeči krogi in v ušesih mu je odmevalo odobravanje, ki ni hotelo biti ne konca ne kraja. Ana Marija se je smehljala. Zmagoslavno in odurno. In zopet in zopet je pela. Vedno bolj je naraščalo hrumenje. Kakor valovje razbesnelega morja je udarjalo ob njega. Oglušujoče pritrdjevanje. In videl je navdušene in zavzete obraze in videl je besno udarjajoče roke.

„Neumno ljudstvo“, si je mislil Rihard Berger, „kaj veš o njej?“

Počasi se je izpraznjevala dvorana. Ženske so se ogrinjali z dragimi krzni in se mamljivo smehljale.

Kakor omamljen se je dvignil Berger s svojega sedeža in krenil proti majhni sobici za odrom, kjer je upal, da najde Ano Marijo, ki je bila kljub vsemu temu samo njegova. Tiho in skrivnostno so mu zvenele besede iz ledeno mrzle mesečine polne noči. Sedaj je spoznala srečo in slavo... sedaj bo prišla! (Se bo nadaljevalo.)

in da s tem pomore Olepševalnemu društvu izvršiti delo, ki si je postavilo za nalogo, v ponos kraju in ljudem. V soboto vsi v Sokolski dom!

— **Družabne igre**, moderni albumi, knjige, pisemski papir, nalična peresa in mnogo drugih primernih in praktičnih daril za Božič in Novo leto, dobite v trgovini Hahn Izidor, Murska Sobota.

— **Tatvine v zadnjem času**. Nočni obiskovalci so 8. novembra 1936, poskusili vlomiti v Cvetni ulici pri gg. Veron Ludviku, Kuzmič Josipu in Kolbl Francu. Pri prvih dveh se vlom ni posrečil, dočim so tatovi g. Kolbel Francu odpeljali iz drvarnice skoraj novo dvokolo. Vsled intenzivnega zasledovanja so tatovi, potem ko so jim bili varnostni organi za petami, pripeljali vkradeno dvokolo k gimnaziji in ga tam neopaženo postavili, nakar je bilo vrnjeno lastniku. Kot storilce je orožništvo ovadilo sodnji Baranja Miho in Cener Miho iz Vančavasi. — Ribazu Francu, dijaku iz Petanjca, je bilo 30. oktobra 1936 izpred kat. cerkve vkradeno novo dvokolo. Vsled hitrega zasledovanja po orožništvu je vkradeno dvokolo policija v Mariboru izsledila in storilca Ščuka Marjana ter Bagatelja, oba iz Trsta zaprla, vkradeno kolo pa lastniku vrnila. — Štiri-dnevno poizvedovanje izvršeno po vodniku g. Ruesu v društvu narednikov gg. Budja, Čebašku in Gregorčiču širom sreza je doprineslo lepe uspehe. Odkrili so tatvino čebel, dva požiga in podrobno razjasnili vlom v trgovino g. Mekiša v M. Soboti. Kot storilce so zaprli 6 ciganov iz Kuštanovec. Velika predrznost teh ciganov je v tem, da so v Borečah zažgali nekemu kmetu kraj vasi kup slame z namenom, da zvaljbo prebivalstvo k ognju med tem ko bi, v odsotnosti domačih, po vasi nemoteno kradli. To so tudi poskusili storiti, so pa bili pravočasno prepadeni.

— **Opozorilo**. Menda ni opaziti nikjer drugod kot v M. Soboti tako lahko miselno postavljanje dvokoles pred naše gostilne, trgovine in jurade. Povsod je videti nezaklenjena dvokolesa naslonjena na obzidje ali drevesa. Ni čuda, da si razni umovniki kaj radi poslužujejo te lahkomišelnosti lastnikov dvokoles, kar povzroča pogoste tatvine, ki jih je le težko izslediti. V interesu vsakogar je, da si svoje dvokolo, v času ko je po raznih opravkih, zaklene ali vsaj shrani na varno mesto, ker le tako bo mogoče pogoste tatvine dvokoles omejiti.

— **Zgubljen revolver**. Dne 16. t. m. sem izgubil na cesti od Kohn Samuela v M. Soboti do mojega stanovanja samokres F. N. sol. 6.35. Kdor ga je našel, prosim naj mi ga vrne. Plačam dobro nagrado. — Šiftar Pali, mlinar.

— **Vabim za 14. XII. 1936 ob pol 8. uri somišljenike na pogovor v osnovno šolo glede otvoritve esperantskega tečaja v zimskem času**. G. Gabrijelčič, upravnik osnovne šole v M. Soboti, je bil tako vpluden in je dal v ta velevažen kulturni namen, t. j. za pouk mednarodnega jezika „Espe-

ranto“, v osnovni šoli sobo na razpolago, za kar se mu prav pristočno zahvaljujem. — Sklicatelj: Dr. Josip Glančnik, zobozdravnik v M. Soboti.

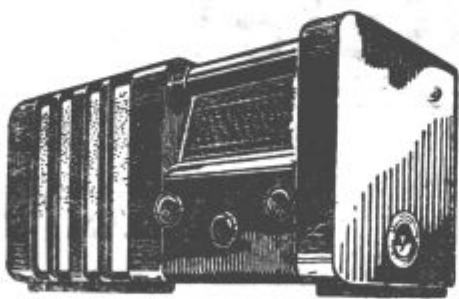
— **Ne delajte si skrbi radi oblek!** Sobotna prireditev Olepševalnega društva je prijateljski sestanek vseh Sobočanov brez razlike stanu. Prinesite s seboj mnogo dobre volje, za vse nadaljno pa bo skrbel sloviti Ronny jazz iz Ljubljane.

— **Radioaparati** na baterije in na tok od 1000— Din naprej s popolnim jamstvom. Prve prekmurske strokovne radiodelavnice pri Nemec J.

— **„Slavček“, mladinska igra s petjem in orkestrom v 4 dejanjih**. Mladinska igra, ki jo je spisal Ferjan Milan in uglazbil prof. Justin, ter bo predvajal dne 19. in 20. dec. tukajšnji Podmladek R. K. v Sokolskem domu, je zelo poučna, zabavna in kar je glavno, tudi vzgojna. Veselje, ki ga kaže mladina pri vajah, je zadosten dokaz, da bo uspeh popolen. Ob tej priliki bo spoznal narod, kako se razvija naša šolska mladina in kako bi se šele razvijala, ako bi imela primerno šolsko poslopje, ki bi vsaj deloma odgovarjalo kulturnim in higijenskim potrebam. Mladina je temelj bodočnosti! Pokažimo omenjena dneva, da se zavedamo velike važnosti dobre vzgoje in posetimo vsi Sokolski dom! Cene so zmerne. Radi bi jih celo znižali, ali vsled velikega pomanjkanja hrane, moramo podpreti šolsko kuhinjo. Cene sobotne predstave: Din 12, 10, 8, 5, 3, 2. Nedeljska popoldanska predstava: Din. 10, 8, 5, 3, 2. Še enkrat: pridite vsi!

— **Vsem občinskim uradom!** Potrdila o zaščiti kmeta in zraven spadajoče potrdilo, kakor tudi obveznice (zadolžnice), izdane po uredbi o likvidaciji privatnih kmetijskih dolgov se dobi v trgu HAHN IZIDOR M. Sobota.

ORION — SIERA — MINERVA

Obroki 3.— Din na dan.

V prvi prekm. strokovni radiodelavnici NE MEG 2.

Opozorilo!

Kmetovalce tem potom opozarjam, da pri meni nastavljeni ali na provizijo delujoči nakupovalci dobijo celo nakupno vrednost pripeljenega ali na drug način dostavljenega blaga takoj po prevzemu izplačano z nalogom, da blago takoj izplačajo prodajalcem.

Za neizplačila prevzetega blaga ne jamčim in smatram za privatno posojilo dano nakupovalcu.

JOS. BENKO

tovarnar mešnih izdelkov
Murska Sobota.

V soboto, dne 12. decembra 1936. je dolžnost vseh Sobočanov, da pridejo na prireditev Olepševalnega in tujsko-prometnega društva, ki bo v Sokolskem domu. * Ronny-jazz. * Obleka poljubna.

Najlepša Božična darila

ter okraski za božično drevo (lastni, sveži specijalni izdelki) se dobijo po

niziki ceni samo v slaščičarni SIDONIJA NOVAR, MURSKA SOBOTA.

Gornja Lendava:

— **Ustanovitev podružn. družbe sv. Cirila in Metoda**. V nedeljo 29. nov. je vendar prišlo po dolgoletnem oklevanju do ustanovitve podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Vse predpriprave so podvzele naše cenj. gospe in gospodične, ki so sklicale na omenjeni dan sestanek, kjer je nato gđ. Mr. Ph. Emilija Jezovšekova v lepih besedah razložila vsem prisotnim važnost in pomen te prepotrebne socialne ustanove. Z vsklikom se je izvolil sledeči odbor: Predsednica gđ. Mr. Ph. Jezovšekova; podpredsednica gospa dr. Lukmanova; tajnica gđ. Pagon; blagajničarka gđ. Župan Ana. V odboru so pa sledeče gospe in gospodične: Dročeva, Beloglavčeva, Kovačeva, Šafranova, Hahn in Jutršnik. Namestnice so gospe Černeka in Klasinč ter gđ. Jezovšek Anka. Novemu društvu, ki ima plemenit namen — podpirati revno šoloobvezno dečo — želimo, da pride s sodelovanjem občine in vseh krajevnih činiteljev do velikega razmaha in najlepših uspehov.

— **Mladinska igra**. Minulo nedeljo so nas učenci tukajšnje šole zelo razveselili s svojo ljubko in zabavno igro „Šola v nebesih“. Svoje vloge so tako korajžno in moško podali, da je vse gledalce zadivilo. Tudi scenerija je bila posrečena. Le žal, da je bila igra tako slabo obiskana. Naši malčki zaslужijo ob takih prilikah, od strani občinstva, večje pozornosti. Mladinskih iger ni treba podcenjevati, saj pogostokrat prekašajo po vsebini, lepoti in podavanju, igre odraslih. Režiserki-učiteljci Župan Ani se pa tempotem zahvaljujemo za ves trud, ki ga je imela z uprizoritvijo igre. — Hvaležni starši.

— **Kmetško nadaljevalna šola**. Kakor lani, tako bo tudi letos delovala kmet. nad. šola. Z rednim poukom se bo pričelo v četrtek 17. dec. ob 14. uri v narodni šoli. Vsi mošje in fantje, ki želijo redno posecati šolo, ki bo trajala 2 krat tedensko nekako tja do 15. marca, se naj radi vpisa zglašijo pri domačem šol. upravitelju.

— **Iz občinske pisarne**. Občinskemu uradu so bili sedanji prostori odpovedani, zato se je ta teden preselil v hišo trgovca Kūharja. Uradne ure ostanejo neizpremenjene.

DOPISI:

— **Ivanjковci**. Tukajšnji vsakoletni vinski sejem se bo tokrat vršil v torek, dne 19. januarja 1937. Te sejme priredi tukajšnja vinarska zadruga

Jeruzalemčan in ta bode 12. Ivanjковci so v sredini Ljutomersko — Ormoškega vinskega okoliša in na sejmu se smejo ponuditi le vina iz tega okoliša. Letošnje vino se prav lepo razvija in je izvrstno. Pridelek je res bil majhen, vendar je še toliko zaloga, da si bo lahko vsak interesent primerno zbral.

— **Mačkovci**. Šolska mladina drž. osn. šole v Mačkovcih uprizori dne 20. ga decembra popoldan ob 2. uri drugo lastno igro šolskega upr. pod naslovom „Sirota“. Vstopnina prosta. Za udeležbo vsi vljudno vabljeni.

— **† Emil Adamič**. Prejšnji teden je umrl v Ljubljani naš največji skladatelj Emil Adamič. Podlegel je kapi. Mnogo njegovih lepih pesmi, nekatere so že ponarodele, pojejo naši pevski zbori. Bil je od Boga blagoslovljen umetnik, ki je Slovencem ustvaril nesmrtna dela. Pokojni Adamič je s svojim pevskim zborom eden izmed prvih prihitel iz onstran Mure k nam, ter nam pokazal vso lepoto slovenske glazbe. Velikemu pokojniku: Večna luč naj mu svetli!

SOKOL

Sokolsko društvo Beltinci.

Praznik Ujedinjenja je vsako leto tisti najsvečanejši dan, ko se zbere vsa Sokolska društva okrog Sokolskega prapora. Želeli smo, da nas bo čimveč, zato smo prenesli ta praznik na nedeljo 29. XI.

Pozdravu zastavi, čitanju poslanice S. S. K. J. in svečanem govoru ter lepi deklamaciji je sledila dobro nastudirana telov. akademija.

Hej Slovani! moški naraščaj;
Vaje z robčki, ženski naraščaj;
Proste vaje po nar. napevih, ž. deca
Raznoterosti, moška deca;
Jadranski stražarji, moška deca;
Čuvarji Jadrana, m. in ž. deca;
Slovenske rožice, žen. naraščaj;
Zabučale gore, članice.

Vse točke so bile sprejete z odobravanjem, najlepša pa je bila točka „Zabučale gore“, ki so jo izvedle članice z vso eleganco. Br. Vogrincu, se za lepó sestavo zahvaljujemo in jo priporočamo drugim društvom.

Voditeljicam vse priznanje; občinstvu za lep obisk bratska hvala!

**Oglašajte
v MURSKI KRAJINI**

Iz delovanja Združbe trgovcev
v Murški Soboti.

Zapiralni čas trgovskih obratov v nedeljo pred Božičem in na Božič ter novo leto.

P. n. članstvo se opozarja, da so lahko trgovski obrati v nedeljo, dne 20. decembra 1936 po potrebi ves dan odprti, ker morajo biti na Božič, t. j. dne 25. t. m. in na praznik Novega leta ves dan zaprti. Na dan Sv. Štefana, dne 26. t. m. so lahko odprti do 12. ure predpoldne, toda v nedeljo, dne 27. t. m. pa samo po običajnem nedeljskem poslovnem času in sicer od 8. do 10. ure predpoldne. Naproša se članstvo, da gornje upošteva.

ZAPISNIK

o izredni glavni skupščini Združbe trgovcev za srez Murška Sobotica v M. Soboti, ki se je vršila dne 8. decembra 1936. v prostoru stare kavarne pri „Kroni“ v M. Soboti.

Dnevni redi:

- 1.) Otvoritev skupščine in poročilo predsednika.
- 2.) Izstop iz Zveze trgovskih združenj za Dravsko banovino.
3. Razprava glede obveznega naročanja „Trgovskega lista“.
- 4.) Samostojni predlogi.
- 5.) Slučajnosti.

Ob napovedani pol 1. uri popoldne otvori predsednik g. Čeh Franc izredno skupščino, s konstatacijo, da ista v smislu čl. 16. pravil Združbe ni sklepčna, zato napove drugo skupščino eno uro pozneje, to je ob pol 2. uri na istem mestu in z istim dnevnim redom.

Navzoči: Čeh Franc, Brumen Joško, Kohn Samuel, Benko Josip, Heimer Arnold, Benko Ludvik, Trautmann Aleksander, Hahn Pavel, Hirschl Armin za Kohn Leopolda, Preisz Adolf, Papič Karol, Papič Ljudmila, Nemec Ludvik za tt. Nemec Janez, Kardoš Evgen za tt. Kardoš Josip, Mesarič Štefan, Cyetič Janez, Trautmann Bernat, Schöntag Adolf, Hahn Izidor, Lajnšček Ludvik in Lajnšček Rozalija vsi iz Murške Sobote, nadalje: Fujs Janez, Krog, Mikola Janez, G Petrovčič, Ratnik Emerik, Rankovci, Hirschl Emerik, Martijanci. Pismo je opravičilo svoj izostanek 12 članov, velika večina ostalih pa je opravičila svojo odsotnost ustmeno in brzojavno tekom popoldneva, ko se je skupščina vršila, ker jih je vse zadržalo nepričakovano slabo vreme.

Ob pol 2. uri otvori predsednik g. Čeh Franc skupščino s poročilom, da ob napovedani uri ista ni bila sklepčna, zato odpravlja drugo izredno skupščino, ki je sklepčna v smislu pravil brez opazir na število prisotnih članov. Konstatira, da je bila ista v smislu čl. 13. pravil Združbe pravilno sklicana in prijavljena pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ter Sreskemu načelniku v Murški Soboti, kot običajnemu upravnemu obljavi prve

stopnje. Nato pozdravi vse navzoče, posebno pa še g. Puncerja, tajnika sreskega načelstva, kot zastopnika oblasti, g. Gornika, tajnika Zveze trgovskih združenj dravske banovine, ter g. Benko Josipa, industrijalca in narodnega poslanca. Obenem prosi odobritve, da se skupščina vrši v lokalu restavracije mesto v prostoru stare kavarne, kar vsi prisotni soglasno odobri. Za zapisničarja imenuje g. Pollak Belo, tajnika Združbe, za overovatelja zapisnika pa gg. Hahn Pavla, solastnika tt. Brata Šifari & Hahn, ter Mikola Franca, trgovca iz Gornjih Petrovec. Sporoči, da bo 4 točka t. j. „Samostojni predlogi“ odpadla, ker predlogov nismo sprejeli nobenih. Obenem prosi, da se razni drugi predlogi iznesejo pri „Slučajnostih“ in to v okviru pravil in zakona o obrtih.

Po teh uvodnih besedah poda izčrpno poročilo glede vzrokov, zakaj se je izredna skupščina sklicala, iz katerega posnemamo, da Zveza trgovskih združenj za dravsko banovino v zadnjih dveh letih sploh ni delovala, kakor bi to po svojem poklicu morala. Otirnilo je njeno delovanje tako na polju gospodarstva, kakor tudi v socialnem in obrambno nacionalnem oziru. Posebno smo pa morali skozi te dve leti z žalostjo konstatirati, da se ista za naše Prekmurje sploh nikjer ni zavzela.

(Se bo nadaljevalo.)

PLETILNICA

SÉČI OLGE v LENDAVI

izdeluje in prodaja džeke, svetere, pulovere, žempere, enostavne in najfinejše kvalitete. Zmerne cene. Naročila po meri sprejema.

KMETIJSTVO

Vrednost in uporaba kisle krme.

(Konec)

Živina lahko brez škode poje ogromne množine, kisle krme in sicer do 65 kg na dan. Toda velikih množin ne bo nihče krmil. Poskusi so pokazali, da je najbolje dajati živini dnevno v obliki kisle krme 6-7 kg suhe tvarine, t. j. 20-25 kg kisle krme na glavo. To množino smemo brez nadaljnjega polagati molznim in pitanim kravam ter volom celo leto. Krmiljenje živine s kislom krmo pozimi nadomešča tako zelo zdravo in koristno zeleno krmo in pašo, ki jo dobiva živina poleti. Saj vsebuje kislom krma izredno mnogo vitaminov, ki jih potrebuje vsa živina, zlasti pa mlada in plemenska. Razumljivo je, da se ugodno delovanje kisle krme pojavlja v boljši molznosti. Razven tega pa vsebuje to mleko tudi več vitaminov, je torej bolj zdravo in daje maslu prav lepo rumeno barvo. Kakovost mleka prav nič ne trpi, če kmetovalec nima kisle krme predolgo v hlevu v bližini mleka. Pravilno je, da poklada kislom krmo po molži, ne pa

pred ali med molžo, in da prinaša kislom krmo kar naravnost iz silosa v jaso. Če se drži strogo tega pravila, bo kakovost mleka nedotaknjena. Mleko bo sposobno za uživanje v svežem stanju, za maslo, za mehke sire in za trapistovski sir. Edino za izdelovanje ementalkega sira to mleko ne bo uporabno.

Ker bomo z uporabo kisle krme znatno izboljšali našo živino, zato je želeli, da si vsak živinorejec izboljša travnike in postavi silos. Kaj je silos in kako sezidamo silos ter kako se krma kisa spregovorimo prihodnjič.

Konjereja.

Brejost.

(Nadaljevanje)

Pač pa se lahko poklada sečka; najboljša sečka za breje kobile je iz ovsene slame in sena. Tudi sečko mešano z pšenično ali rženo slamo se jim lahko da, toda od te se naj polaga manjše množine, ker je ta težje prebavna in rada obleži v želodcu. Sečka naj ne bo prekratka, ker prekratko sečko konji prehitro požrejo, torej premalo zgrizejo in oslinijo, kar povzroča potem motnje pri prebavljenju.

Kislom seno se brejim kobilam ne sme polagati, isto tako ne otave, pa naj bo ta iz kislom ali sladkih travnikov. Suho deteljo od prve košnje se lahko polaga, če je kobila že od poprej na njo navajena, drugače se sme začeti njo polagati še le po porodu. Detelica vpliva zelo ugodno na mlečnost kobil. Suha detelja druge ali poznejše košnje za konje ni prikladna, za breje kobile pa je celo škodljiva. Suho deteljo se sme začeti polagati, še le, ko se je že dobro vlečala, to je, ko je stara že najmanj šest tednov.

Brejo kobilo se napaja z vodo, na kakršno je že bila od poprej vedno

vajena. Pri vodi torej nobene spremembe!

Na kmetiji se splača kobile držati le, če spravijo vsa potrebna dela in če še k temu skotijo letno po eno žrebe. Brejo kobilo se naj brez skrbi vporablja za vsa običajna dela na kmetiji. Pri naraščajoči brejosti postane kobila bolj počasna in si že sama najde čas, da se odpočije. Breja kobila se pri delu kar sama ustavi, vozi in orje pa bolj počasi. V tem štadiju pa se je nesme preganjati k delu. Pusti se jo, naj vozi in dela kakor hitro pač hoče. Prav posebno težka dela se pač naj ne opravljajo z brejimi kobilami.

Napačno in škodljivo pa je pustiti breje kobile brez dela v hlevu. Običajna dela naj opravlja do zadnje ure, torej do tik pred kotitvijo. Delo naj bo proti koncu brejosti lažje, nikoli pa se ne sme popolnoma opustiti. Kdor pusti brejo kobilo lenariti, zakrivi težke porode, ker ravno redno delo vpliva na mišičevje, da je bolj prožno in raztegljivo, kakoršno mora biti, da se razvije porod brez ovir in težav. (Dalje.)

Kako se naj vkaplja stare merjaščake?

Merjaščake, katerih se ne namerava obdržati za plemo, se naj vkopi (kastira) štiri do šest tednov stare. Dokler čecajo, ti to operacijo lažje prenesejo, kot pa pozneje.

Vkapljanje ženskih svinj se izvaja le pri počasi rastečih primitivnejših pasmah, med tem, ko se tukajšnje svinje dajo dobro skrmiti tudi brez te operacije.

Proda se posestvo hiša zidana z gospodarskimi poslopji, primerna za trgovino, zemlja, travniki in gozd. Informacije se dobijo pri lastniku MÖREC JOŽEF-u, Tešanovci.

Halo!

2 Dospeli so najnovejši in najboljši radio aparati znamk **TELEFUNKEN, BLAUPUNKT, MINERVA, INGELN, STANDARD, KÖRTING.**

Vse aparate dobite zelo poceni, na male mesečne obroke. Na zalogi imam šivalne in pisalne stroje ter otroške vozičke, kakor tudi veliko zalogo dvo-koles in njih delov ter električne žarnice znamke „TUNGSRAM“ od 5 w naprej.

RITUPER ALOJZ, trg. M. Sobotica

Kdor želi kupiti AVTO naj kupi voz znamke

ADLER

Najboljši Najelegantnejši

Najbolj ekonomičen Najsolidnejši